

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Pavlou Halfarovou v právní věci žalobce **Mgr. Martina Fuchsiga**, SKP úpadce UKAMO, spol. s r.o., se sídlem Opava, Otická 37, PSČ 746 01 proti žalovanému **MVDr. Jiřímu K.**, bytem xxx zastoupenému JUDr. Rudolfem Řehánkem, advokátem se sídlem Slezská Ostrava, Občanská 18 v řízení o zaplacení částky 243,456.300,- Kč

t a k t o :

- I. Zamítá se žaloba, aby žalovaný byl povinen zaplatit žalobci částku 243,456.300,- Kč a náklady řízení, a to vše do 3 dnů od právní moci rozhodnutí.**
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na nákladech řízení částku 700.177,- Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám JUDr. Rudolfa Řehánka, advokáta v Ostravě, Občanská 18, PSČ 710 00.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou došlou soudu dne 24.1.2007 se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 243,456.300,- Kč z důvodu odpovědnosti jednatele společnosti jednat s péčí řádného

hospodáře. V žalobě dále uváděl, že usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 13.2.2004 14 K 7/2004 byl jmenován správcem konkurzní podstaty společnosti UKAMO, spol. s r.o., se sídlem Opava, Otická 37 (dále jen společnost). Žalovaný byl jednatelem této společnosti od 2.9.1993 do 13.5.1999 a od 29.5.2003 dosud. Společnost v rámci privatizace získala nemovitý majetek, který vložila jako nepeněžitý vklad do základního kapitálu společnosti Moravské vinařské závody Virena, a.s. (dále jen Virena) při zvyšování základního kapitálu této společnosti. Tyto nemovitosti byly znalcem při zvyšování základního kapitálu oceněny na cca 243,800.000,- Kč. Za tento svůj nepeněžitý vklad získala společnost 2.438 kusů akcií společnosti Virena znějících na jméno, každá o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč. Žalovaný jako jednatel společnosti uzavřel dne 20.2.1997 smlouvu o koupi akcií, na základě které veškeré shora uvedené akcie prodal p. Karlu K. za kupní cenu ve výši 243.700,- Kč. Tento pak smlouvou o prodeji akcií ze dne 25.8.1997 převedl akcie na Josefa R. a tento akcie převedl dne 20.4.1998 na žalovaného. Žalobce uváděl, že tímto žalovaný porušil povinnost jednat s náležitou péčí ve smyslu ust. § 567 odst. 1 obchod. zák. a s péčí řádného hospodáře. Škoda, kterou svým jednáním společnosti způsobil se rovná rozdílu mezi hodnotou plnění získaného za vložený nemovitý majetek a sumou finančních prostředků, za které následně žalovaný takto zaslané akcie zcizil z majetku úpadce, tedy rozdílem mezi 243,800.000,- Kč a 243.700,- Kč.

V podání doručeném soudu dne 22.8.2007 uváděl žalobce, že jednání žalovaného při uzavření smlouvy s p. K. lze považovat za obcházení zákona, a to ustanovení § 196a odst. 3 obchod. zák. Co se týče námitky promlčení, pak odkazoval na ust. § 265 obchod. zák. a ust. § 3 odst. 1 OZ a na nález Ústavního soudu II ÚS 309/95, který rozhodl, že výkon práv nesmí být v rozporu s dobrými mravy, platí i pro výkon práva vznést námitku promlčení. Žalovaný byl a je jednatelem společnosti. Přiznat právo vznést námitku promlčení v žalobě o náhradu škody vůči škůdci – jednatele poškozené společnosti z důvodu uplynutí promlčecí doby by bylo v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku a proti dobrým mravům. Dále uváděl, že je vůbec otázka, zda a kdy promlčecí doba vůbec započala běžet, když na straně poškozené společnosti neexistovala osoba, která by byla schopná nárok na náhradu škody uplatnit. Dalšími jednatelem společnosti byli v mezidobí Jiří K. – otec žalovaného a Miroslav D. – švagr žalovaného, které lze považovat ve smyslu ust. § 116 OZ za osoby žalovanému blízké.

Na svém procesním stanovisku setrval žalobce v průběhu celého řízení před soudem I. stupně.

Žalovaný v podání doručeném soudu dne 2.8.2007 navrhoval zamítnutí žaloby. Uváděl, že prodejem akcií p. K. neporušil své povinnosti. Nemovitý majetek, který byl vložen jako nepeněžitý vklad, byl zatížen zástavním právem, což se ale nepromítlo do stanovení jeho hodnoty, znalci oceňujícími tyto nemovitosti pro potřebu trestního soudu. Tato skutečnost se následně promítla do tržní ceny akcií. Z tohoto důvodu nebylo možno zajistit podnikatelskou činnost společnosti prostřednictvím bankovních úvěrů a jednalo se o získání nezbytných disponibilních prostředků z mimobankovních zdrojů. Za tím účelem prodej akcií na p. K.,

byl pouze prodejem garančním a žalovaný se uzavřením smlouvy nedopustil žádného protiprávního jednání. Žalovaný dále vznesl námitku promlčecího nároku. Dle ust. § 397 ve spojení s ust. § 398 obchod. zák. u práva na náhradu škody činí promlčecí doba 4 roky, přičemž začíná běžet ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a tom, kdo je povinen k její náhradě. V daném případě je poškozeným společnost, nikoli správce konkurzní podstaty. I kdyby soud dospěl k závěru, že uzavřením smlouvy o prodeji akcií dne 20.2.1997 způsobil žalovaný společnosti škodu, pak se společnost o této skutečnosti mohla dozvědět nejpozději v polovině roku 1998 při schvalování účetní závěrky za rok 1997. Od tohoto okamžiku započala běžet promlčecí doba, která skončila běžet nejpozději v polovině roku 2002.

Na svém procesním stanovisku setrval žalovaný v průběhu celého řízení před soudem I. stupně. U jednání dne 22.10.2007 uváděl právní zástupce žalovaného k fotokopii smluv o převodu akcií předložených žalobcem, že si žalovaný není vědom, že by v minulosti takové smlouvy podepsal. Nicméně potvrdil, že někdy v měsíci únoru 1997 prodal akcie p. K. za částku blízkou se té uvedené ve smlouvě. Rovněž je pravdou, že od p. R. získal akcie za částku blízkou se částce uvedené ve smlouvě, ne však na základě této listiny.

Na základě důkazů provedených u soudního jednání byly zjištěny níže uvedené skutečnosti. Z usnesení mimořádné valné hromady společnosti Virena, a.s. konané dne 15.11.1996 bylo zjištěno, že tato rozhodla o zvýšení základního kapitálu mimo jiné hodnotou nepeněžitěho vkladu společnosti UKAMO, spol. s r.o. sestávajícího se z nemovitých věcí ve výši 243,815.790,- Kč, přičemž oproti splacení tohoto nepeněžitěho vkladu v celkové výši 243,815.790,- Kč bude akcionáři obchodní společnosti UKAMO, spol. s r.o. vydáno 2.438 kusů akcií o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč každé z nich. Z usnesení Krajského obchodního soudu v Ostravě Firm 38170/96, Rg. B 1416 ze dne 9.12.1996 bylo zjištěno, že tímto rozhodnutím bylo zapsáno usnesení valné hromady společnosti Virena, a.s. ze dne 15.11.1996 o zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku. Z protokolu o předání nemovitosti ze dne 13.12.1996 bylo zjištěno, že na základě rozhodnutí mimořádné valné hromady společnosti Virena, a.s. ze dne 15.11.1996 předává upisovatel obchodní společnost UKAMO, spol. s r.o. předsedovi představenstva společnosti MVDr. Jiřímu K. nemovitosti jako nepeněžitý vklad. Z fotokopie smlouvy o koupi akcií uzavřené dne 20.2.1997 mezi prodávajícím UKAMO, spol. s r.o. zastoupené MVDr. Jiřím K. a kupujícím Karlem K. bylo zjištěno, že dle této smlouvy se prodávající zavazuje prodat kupujícímu 2.437 kusů akcií obchodní společnosti Virena, a.s. o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč, a to za kupní cenu 100,- Kč za 1 akcii, tedy celkem 243.700,- Kč. Z fotokopie smlouvy o koupi akcií uzavřené dne 20.2.1997 mezi prodávajícím WONDER, spol. s r.o. zastoupené MVDr. Jiřím K. a kupujícím Karlem K. bylo zjištěno, že dle této smlouvy se prodávající zavazuje prodat kupujícímu 1.023 kusů akcií obchodní společnosti Virena a.s. o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč, a to za kupní cenu 100,- Kč za 1 akcii, tedy celkem 102.300,- Kč. Z fotokopie smlouvy o koupi akcií uzavřené dne 25.8.1997 mezi prodávajícím Karlem K. a kupujícím Josefem R. bylo zjištěno, že dle této smlouvy se prodávající zavazuje prodat kupujícímu 3.460 kusů akcií obchodní společnosti Virena, a.s. o jmenovité

hodnotě 100.000,- Kč, a to za kupní cenu 100,- Kč za 1 akcii, tedy celkem 346.000,- Kč. Z fotokopie smlouvy o koupi akcií uzavřené dne 20.4.1998 mezi prodávajícím Josefem R. a kupujícím MVDr. Jiřím K., bylo zjištěno, že dle této smlouvy se prodávající zavazuje prodat kupujícímu 3.460 kusů akcií obchodní společnosti Virena, a.s. o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč, a to za kupní cenu 100,- Kč za 1 akcii, tedy celkem 346.000,- Kč. Z usnesení Policie ČR ČTS: PSM-330/HK-22-2005 ze dne 28.3.2006 bylo zjištěno, že byla odložena věc podezření z trestného činu zneužívání informací v obchodním styku dle ust. § 128 odst. 2, 4 tr. zák., kterého se měl dopustit MVDr. Jiří K., mimo jiné prodejem akcií společnosti Virena, a.s. p. K., neboť je trestní stíhání nepřípustné dle ust. § 11 odst. 1 písm. b) tr. řádu, a to z důvodu promlčení. Z fotokopie usnesení Krajského státního zastupitelství v Ostravě 4 KZV 15/2006 ze dne 26.4.2006 bylo zjištěno, že toto rozhodlo o zamítnutí stížnosti Mgr. Martina Fuchsigy proti shora uvedenému rozhodnutí z důvodu neodůvodněnosti stížnosti. Z úplného výpisu vedeného Krajským soudem v Ostravě, oddílu C, číslo vložky 5999 bylo zjištěno, že obchodní společnost UKAMO, spol. s r.o. byla do obchodního rejstříku zapsána dne 2.9.1993. Jako její jednatelé byli zapsáni od 2.9.1993 do 13.5.1999 Jiří K., od 2.9.1993 do 13.5.1999 MVDr. Jiří K., od 13.5.1999 do 25.9.2003 Miroslav D. s tím, že funkce mu zanikla dne 29.5.2003 a od 25.9.2006 dosud MVDr. Jiří K. s tím, že mu funkce vznikla dne 29.5.2003. Zapsanými společníky byli od 2.9.1993 do 20.4.1995 MVDr. Jiří K. s vkladem 60.000,- Kč a Jiří K. s vkladem 40.000,- Kč, od 20.4.1995 do 13.5.1999 MVDr. Jiří K. s vkladem 750.000,- Kč a Jiří K. s vkladem 250.000,- Kč, od 13.5.1999 dosud společnost APO-MEDIKA, spol. s r.o. s vkladem 750.000,- Kč a Miroslav D. s vkladem 250.000,- Kč. Z výpisu je rovněž zřejmé, že usnesením Krajského soudu v Ostravě 14 K 7/2004 ze dne 13.2.2004 byl na majetek společnosti prohlášen konkurz a správcem byl jmenován Mgr. Martin Fuchsig. Ze spisu Krajského soudu v Ostravě, oddílu C, číslo vložky 5999 bylo zjištěno ze zápisu z jednání valné hromady společnosti UKAMO, spol. s r.o. ze dne 19.4.1999, že tato valná hromada vzala na vědomí rezignaci MVDr. Jiřího K. na funkci jednatele společnosti a novým jednatelem jmenovala Miroslava D. Z úplného výpisu z obchodního rejstříku společnosti APO-MEDIKA, spol. s r.o. bylo zjištěno, že jednatelem této společnosti byl od vzniku dne 16.11.1992 MVDr. Jiří K., tento byl rovněž společníkem této společnosti a je jím dosud, když disponuje 17% obchodním podílem na této společnosti. Druhým společníkem s podílem 83% je společnost ALEF, spol. s r.o., IČ: 428 64 194. Z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddílu C, číslo vložky 79855 bylo zjištěno, že jako jednatel obchodní společnosti ALEF, spol. s r.o. byl od 11.5.1994 do 30.8.2000 MVDr. Jiří K., od 30.8.2000 (den vzniku funkce) 1.5.2000 dosud je jako jednatel zapsán Jiří K. st. Od 9.9.2003 jsou jako společníci zapsáni Jiří K. st. s obchodním podílem 99,05% a MVDr. Jiří K. s obchodním podílem 0,95%.

Na základě provedených důkazů dospěl soud po stránce skutkové k těmto závěrům. Na základě rozhodnutí mimořádně valné hromady společnosti Virena, a.s. vložila společnost do základního kapitálu této společnosti dne 13.12.1996 nepeněžitý vklad sestávající se z nemovitostí oceněných znaleckým posudkem na částku 243,815.790,- Kč. Za tento vklad

nabyla 2.438 kusů akcií společnosti Virena, a.s. ve jmenovité hodnotě 100.000,- Kč za jednu akcii. Tyto akcie prodala společnost jednající jednatelem MVDr. Jiřím K. Karlu K. v měsíci únoru 1997 za částku 243.700,- Kč, což činí částku 100,- Kč za 1 akcii. Tento je následně, spolu s akciemi, které nabyl od společnosti WONDER, spol. s r.o. prodal Josefu R. rovněž za částku 100,- Kč za 1 akcii. P. R. pak akcie prodal žalovanému v dubnu 1998 za částku 100,- Kč za jednu akcii. Jako jednatelé společnosti UKAMO, spol. s r.o. byli zapsáni od 2.9.1993 do 13.5.1999 Jiří K., od 2.9.1993 do 13.5.1999, když funkce mu zanikla dne 19.4.1999-MVDr. Jiří K., od 13.5.1999 do 25.9.2003 Miroslav D. s tím, že funkce mu zanikla dne 29.5.2003 a od 25.9.2003 dosud MVDr. Jiří K. s tím, že funkce mu vznikla dne 29.5.2003. Zapsanými společníky byli od 2.9.1993 do 20.4.1995 MVDr. Jiří K. s vkladem 60.000,- Kč a Jiří K. s vkladem 40.000,- Kč od 20.4.1995 do 13.5.1999 MVDr. Jiří K. s vkladem 750.000,- Kč a Jiří K. s vkladem 250.000,- Kč, od 25.9.2003 dosud společnost APO-MEDIKA, spol. s r.o. s vkladem 750.000,- Kč a Miroslav D. s vkladem 250.000,- Kč. Usnesením Krajského soudu v Ostravě 14 K 7/2004 ze dne 13.2.2004 byl na majetek společnosti prohlášen konkurz a správcem byl jmenován Mgr. Martin Fuchsig a funkci jednatele společnosti a novým jednatelem byl jmenován Miroslav D. Jednatel společnosti APO-MEDIKA, spol. s r.o. byl od vzniku dne 16.11.1992 MVDr. Jiří K., tento byl rovněž společníkem této společnosti a je jím dosud, když disponuje 17% obchodním podílem na této společnosti. Druhým společníkem s podílem 83% je společnost ALEF, spol. s r.o., IČ: 428 64 194. Jednatel obchodní společnosti ALEF, spol. s r.o. byl od 11.5.1994 do 30.8.2000 MVDr. Jiří K., od 30.8.2000 (den vzniku funkce) 1.5.2000 dosud je jako jednatel zapsán Jiří K. st. Od 9.9.2003 jsou jako společníci zapsáni Jiří K. st. s obchodním podílem 99,05% a MVDr. Jiří K. s obchodním podílem 0,95%. Soud neprováděl dokazování znaleckým posudkem Ing. Radoslava Žoura, ani nejmenoval znalce k vypracování znaleckého posudku k vyčíslení škody způsobené jednáním žalovaného, z důvodu respektování zásady procesní ekonomie. Rovněž neprováděl důkaz svědeckou výpovědí p. K. a účastnickou výpovědí žalovaného, ohledně důvodů vedoucích k uzavření smlouvy o koupi akcií z února 1997, neboť provedení těchto důvodů nebylo významné pro závěr o skutkovém stavu potřebném k rozhodnutí ve věci.

Po právní stránce dospěl soud k těmto závěrům. Jak vyplývá z ust. § 135 odst. 2 obchod. zák. ustanovení § 194 odst. 2 první až páté věty, odstavce 4 až 7 a § 196a se použijí obdobně. Dle ust. § 194 odst. 5 obchod. zák. členové představenstva jsou povinni vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo společnosti způsobit škodu. Je-li sporné, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno o tom, že jednal s péčí řádného hospodáře, tento člen představenstva. Ti členové představenstva, kteří způsobili společnosti porušením právních povinností při výkonu působnosti představenstva škodu, odpovídají za tuto škodu společně a nerozdílně. Shora uvedená zákonná úprava je jednou ze zákonem upravených možností domoci se náhrady škody vůči statutárním orgánům v případě, kdy tito porušují povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. V tomto případě je upraveno právo poškozené společnosti domáhat se náhrady

škody vůči svým statutárním orgánům. Aktivně legitimovanou osobou je poškozená společnost, za kterou u soudu jednájí osoby k tomuto oprávněné dle ust. § 21 o.s.ř. Další zákonem přípustnou možností domoci se vůči jednateli práva na náhradu škody je zakotveno v ust. § 131a odst. 1 obchod. zák., kdy aktivně legitimovanou osobou je každý společník společnosti s ručením omezeným. Mezi prostředky ochrany společnosti vůči statutárnímu orgánu lze zařadit i ust. § 196a odst. 3 obchod. zák., které pod sankcí absolutní neplatnosti (§ 39 OZ) určuje, že pokud společnost nebo jí ovládaná osoba nabývá majetek od zakladatele, akcionáře nebo od osoby jednáající s ním ve shodě anebo jiné osoby uvedené v odstavci 1 nebo od osoby jí ovládané anebo od osoby, se kterou tvoří koncern za protihodnotu s výší alespoň jedné desetiny upsaného základního kapitálu ke dni nabytí nebo na ně úplatně převádí majetek této hodnoty, musí být hodnota tohoto majetku stanovena na základě posudku znalce. Kromě této ochrany jsou pak chráněni i věřitelé společnosti, a to v režimu ust. § 194 odst. 6 obchod. zák., dle kterého členové představenstva, kteří odpovídají společnosti za škodu, ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně, jestliže odpovědný člen představenstva škodu neuhradil a věřitelé nemohou dosáhnout své pohledávky z majetku společnosti pro její platební neschopnost nebo z důvodu, že společnost zastavila platby. Rozsah ručení je omezen rozsahem povinností členů představenstva k náhradě škody. Ručení člena představenstva zaniká, jakmile způsobenou škodu uhradí. V daném případě byla žaloba podána jménem poškozené společnosti, za kterou v řízení jednal správce konkurzní podstaty. Ačkoli žalobce argumentoval tím, že cílem postupných převodů akcií společnosti Virena, a.s. po linii UKAMO – K. – R. – K. bylo obejít zákonnou úpravu ust. § 196a odst. 3 obchod. zák. zjevně nehledal porušení tohoto zákonného ustanovení, neboť v opačném případě by aplikoval ust. § 39 OZ, které určuje, že absolutně neplatným je nejen úkon učiněný v rozporu se zákonem, ale také úkon, který zákon obchází. Pokud by totiž dospěl k závěru, že převody byl obejít zákon a že tedy úkon je neplatný, sepsal by akcie společnosti do konkurzní podstaty a vyzval by žalovaného k podání vylučovací žaloby. Nutno podotknout, že právo vlastnické ve smyslu ust. § 100 odst. 2 OZ nepodléhá promlčení. Žalobce však zřejmě do konkurzní podstaty sepsal pohledávku vůči žalovanému na náhradu škody a poté uplatnil jménem společnosti toto právo u soudu. Obecně platí, že pokud je u soudu uplatněn nárok na náhradu škody, je nutno prokázat, že došlo k porušení právní povinnosti, neexistenci okolnosti vylučující odpovědnost, vznik škody a příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a vznikem škody. Soud po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalovaný při uzavření smlouvy o prodeji akcií p. K. v únoru 1997 za kupní cenu 243.700,- Kč nejednal s péčí řádného hospodáře. Kdyby totiž s péčí řádného hospodáře jednal, učinil by před uzavřením smlouvy potřebné kroky k zjištění tržní hodnoty zcizovaných akcií tak, aby plnění které za akcie společnosti obdrží nebylo pro společnost nevýhodné. Toto však žalovaný zjevně neučinil. Žalovaný navíc následně v dubnu 1998, tedy v době, kdy byl jednatelem společnosti, akcie nabyl do svého osobního vlastnictví a neučinil ničeho, aby tyto akcie byly navraceny zpět do majetku společnosti. Žalovaný tak zjevně v únoru 1997 porušil svou povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, když podepsal smlouvu o prodeji akcií na p. K. za cenu markantně nižší než byla částka společnosti k nabytí akcií vynaložena a neučinil ničeho, aby zjistil objektivní tržní hodnotu těchto akcií. Procesní obrana žalovaného v tom směru, že převod měl pouze zajišťovací povahu dle názoru soudu neobstojí, protože

v takovém případě by jistě žalovaný učinil kroky nutné k tomu, aby se akcie dostaly zpět do majetku společnosti, což žalovaný neučinil, naopak akcie nabyly zpět do svého osobního majetku. Vzhledem ke skutečnosti, že žalovaný v průběhu řízení vznesl námitku promlčení, soud se touto námitkou ve smyslu ust. § 100 odst. 1 OZ zabýval. Jak vyplývá z ust. § 398 obchod. zák. u práva na náhradu škody běží promlčecí doba ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě; končí však nejpozději uplynutím 10 – ti let ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti. Dle ust. § 397 obchod. zák. nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky. Pro počátek běhu subjektivní čtyřleté promlčecí doby je rozhodný okamžik, kdy se poškozený – v daném případě společnost UKAMO, spol. s r.o. dozvěděla nebo mohla dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě. Soud je toho názoru, že společnost se o vzniku škody dozvěděla již okamžikem podpisu smlouvy o převodu cenných papírů, neboť tehdy se informace dostala do dispoziční sféry statutárního orgánu společnosti. Nejpozději se však o škodě mohla dozvědět při sestavování účetní závěrky za rok 1997, ze které muselo být zjevné, že akcie společnosti Virena, a.s. již nejsou v majetku společnosti. Tato účetní závěrka spolu s daňovým přiznáním musí být vyhotovena nejpozději ke dni 30.6.1998 (v případě, že společnost využívá služeb daňového poradce), či do 31.3.1998 (v případě, že společnost služeb daňového poradce nevyužívá). Společníci společnosti se pak o škodě mohli dozvědět nejpozději na valné hromadě konané v roce 1998, která schvalovala účetní závěrku za rok 1997. Soud tak má za to, že subjektivní promlčecí doba započala společnosti běžet nejpozději dnem 1.7.1998 a uplynula nejpozději dnem 1.7.2002. Společníkům společnosti pak právo podat žalobu dle ust. § 131a odst. 1 obchod. zák. uplynulo nejpozději dnem 1.1.2003 (s ohledem na zákonnou úpravu schvalování účetní závěrky valnou hromadou). Byla-li tedy žaloba podána u soudu až dne 24.1.2007 stalo se tak poté, co byl nárok promlčen a nárok tak s odkazem na ust. § 100 odst. 1 OZ nelze věřiteli přiznat. Pokud žalobce odkazoval na nález Ústavního soudu 309/95, dle kterého zásada, že výkon práv nesmí být v rozporu s dobrými mravy, platí i pro výkon práva vznést námitku promlčení, dospěl soud k závěru, že citovaný ústavní nález nelze vztáhnout na projednávanou věc. Ústavní soud v daném případě posuzoval restituční věc, u které je vždy nutné s ohledem na historické okolnosti zvolit specifický přístup. V daném případě je však projednávána věc obchodní, přičemž v těchto věcech je vždy kladen důraz na právní jistotu v závazkových vztazích. Závazkovým právním vztahem je nepochybně i vztah mezi jednatelem společnosti a společností samotnou. Mezi prvky právní jistoty tak nepochybně patří právo vznést námitku promlčení práva a dle názoru vznesení této námitky není v rozporu s dobrými mravy. Soud odkazuje na shora uvedený výčet možností, které jsou dány jak společnosti samotné, tak jejím věřitelům, domáhat se po jednatelem společnosti práva na náhradu škody. Je vždy jen na poškozeném, zda se rozhodne pro uplatnění svého práva na náhradu škody, či zda tento nárok uplatňovat nebude a nechá jej promlčet. Uplatnění náhrady škody vůči jednatelem je právem nikoli povinností společnosti. Je pochopitelné, že u společnosti tzv. rodinného typu nebude mít společnost, ani její společníci zájem vymáhat po jednatelem náhradu škody, je však nutné znovu zdůraznit, že tato zákonem daná možnost je na ochranu jejich zájmu a je jen na nich, zda toto právo využijí či nikoli. Argument žalobce o tom, že v případě, kdy zde není osoba, která by vůči jednatelem měla zájem uplatnit právo na náhradu škody, má za následek, že promlčecí doba vůbec nezapočne běžet,

je zcela přijatelný a vnesl by do obchodně – závazkového vztahu společnost – jednatel právní nejistotu, která by znevýhodňovala jednatele společnosti. Soud ještě jednou uvádí, že věřitelé společnosti mají možnost vůči jednateři společnosti uplatnit právo na náhradu škody v režimu ust. § 194 odst. 6 obchod. zák., tedy ochrana věřitelů vůči tzv. „vnitřnímu tunelování společnosti“ je zákonem zakotvená bez ohledu na to, zda je společnost vůči svému jednateři činná či nikoli. A konečně je nutné připomenout ochranu ust. § 196a obchod. zák., kdy porušení povinnosti dle ust. § 196a odst. 3 nepodléhá promlčení. Soud tedy uzavírá, že nárok na náhradu škody uplatněný žalobou byl ke dni podání žaloby promlčen a výkon práva vznést námitku promlčení nebyl shledán v rozporu s dobrými mravy dle ust. § 3 OZ. S ohledem na skutečnost, že soud dospěl k závěru, že nárok je promlčen, nepřistoupil k dokazování ke zjištění skutečné výše škody. Ke zjištění skutečné výše škody by totiž bylo nutné jmenovat znalce, jehož úkolem by bylo zjistit skutečnou hodnotu zcizovaných akcií ke dni jejich zcizení, která vychází z čistého obchodního jmění společnosti Virena, a.s. s přihlédnutím k situaci na trhu s cennými papíry v dané době. Soudu je z úřední činnosti známo, že náklady na vypracování takového znaleckého posudku dosahují řádu 100.000,-Kč, což by řízení zatížilo dalšími náklady a navíc by zjištění skutečné škody nemělo vliv na závěr o promlčení vzneseného nároku. Pro úplnost soud podotýká, že v řízení nebyl prováděn důkaz znaleckým posudkem předloženým žalobcem, když při přípravě jednání bylo zjištěno, že znalec pouze odhadl škodu a vycházel pouze z účetního stavu bez ohledu na tržní hodnotu akcií.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že soud zavázal procesně neúspěšného účastníka řízení-žalobce nahradit žalovanému náklady řízení. Náklady řízení žalovaného spočívaly v nákladech právního zastoupení. Náklady právního zastoupení činí dle ust. § 3 vyhl. 484/2000 Sb. ve znění vyhl. 277/2006 částku 587.484,- Kč jako odměna advokáta. Dále dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. 177/1996 Sb. ve znění vyhl. 277/2006 Sb. činí paušální náhrada 900,- Kč za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava věci, písemné vyjádření k žalobě, účast u jednání). Vzhledem ke skutečnosti, že právní zástupce žalovaného je plátcem daně z přidané hodnoty náleží dle ust. § 137 odst. 3 o.s.ř. k nákladům řízení také náklady na daň z přidané hodnoty ve výši 19%, což činí z částky 588.384,- Kč částku 111.793,- Kč. Celkem tak soud zavázal zaplatit žalobce žalovanému na nákladech řízení částku 700.177,- Kč, a to do tří dnů od právní moci rozhodnutí k rukám právního zástupce žalovaného.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 – ti dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí.

V Ostravě dne 22.10.2007

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Kandalíková

Mgr. Pavla Halfarová, v.r.
samosoudkyně